

Rok 1992

Politická reprezentácia v ČSSR, ale aj na Slovensku bola nejednotná, čo vyplývalo z programu Charty 77, pripraveného pred rokom 1989. Národné orientovaná inteligencia sa zamerala na štátoprávne usporiadanie Čechov a Slovákov. Vychádzala z toho, že Slovensko sa ocitlo na križovatke svojich dejín, ktoré sú pre náš národ dôležitejšie ako novodobá história. Historická skúsenosť náš ľud poučila, že kedykoľvek sa v minulosti organizovalo štátoprávne usporiadanie v Prahe, vždy Slováci prišli o všetky právomoci. Bolo to tak v roku 1918, 1946 i 1968. Česi si prisvojovali tútorstvo s poukazovaním, že Slováci Čechov ekonomicky ruinjujú, a kultúrne asimilujú. Za týmto účelom bolo vo Federálnom zhromaždení pripravované referendum, ktoré sa neuskutočnilo, hoci sa rozpútala v tomto smere cez masmédiá široká propaganda. V pripravovanom referende boli otázky:

1. Vyhlásenie štátnej suverenity Slovenskej republiky
2. Prijatie tzv. čistej Ústavy Slovenskej republiky
3. Prípadné následné rokovanie o vstupe SR do vyššieho štátoprávneho celku

Kategoricky sa odmietala akákoľvek dohoda alebo zmluva, ktorá vychádza zo štátnej suverenity Slovenska ak nie je aktom medzinárodného práva, je pre Slovenskú republiku neprijateľná. Aby sme neboli vo svete národom „nemým“, SNR žiadala o urýchlené prerokovanie a schválenie Deklarácie o štátnej suverenite Slovenskej republiky. Túto myšlienku podporoval celý rad kultúrnych a cirkevných osobností. Kardinál Ján Chryzostom Korec, nitriansky biskup, povedal: „Slovenský národ má právo na život. Nikto na svete nemôže uprieť slovenskému národu právo na samostatný život v duchu jeho bohatých duchovných tradícií. Slovenský národ má nepopierateľné prirodzené právo garantované Bohom na svoj vlastný život“.

Toto právo je zakotvené aj v medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach, kde sa hovorí: „Všetky národy majú právo na sebaurčenie. Na základe tohto práva slobodne určujú svoj politický štatút a slobodne uskutočňujú svoj hospodársky, sociálny a kultúrny rozvoj“.

Taká je pravda o slovenskom národe.

Vo všeobecnosti v masmédiách sa poukazovalo, že Česi rozoberajú strategické podniky na Slovensku ako ZŤS v Martine a inde a prevádzajú projekty vývojové štúdie a stroje do Plzne a rôznych podnikov Čechách. Obdobne aj pán Klaus hospodári s peniazmi.

Do volieb dňa 5. a 6. júna 1992 v období pôsobenia vlády zvolenej v roku 1990 slovenský parlament sa pohyboval pri plnení programu Charty 77 a plánoval umožniť osamostatnenie Slovenska až v rokoch 1998 – 1999 po úplnej privatizácii podnikov, obchodov, prevádzok a rôznych inštitúcií, a po odovzdaní zvýšenej právomoci národnostným menšinám. Takto ponechať národ ako etnickú enklávu pre začlenenie do modernej Európy.

Po voľbách v júni 1992, po prevzatí moci HZDS, na Slovensku sa začalo ráznejšie a otvorenejšie nielen rozprávať, ale aj konať. Dňa 17. 7. 1992 bola vyhlásená Deklarácia o zvrchovanosti Slovenskej republiky, dňa 1. 9. 1992 bola schválená a vyhlásená Ústava SR. Od 1. 1. 1993 po predchádzajúcich dlhých rokovaní vznikla Slovenská republika.

Celé dianie v spletitej politickej a hospodárskej scéne sa prenášalo na občanov v našej obci, ktorí podporovali národné zámery niekoľkými petíciami. Vo voľbách za náš obvod bol zvolený do SNR za HZDS Ing. Ján Ďurana – vedúci úradu obecného zastupiteľstva vo Varíne.

Uvoľňovaním sa začala prejavovať národná hrdosť. Vybudovalo sa na pamätnom kopci – Vajánok = trojvršie s dvojramenným krížom, ktorý bol posvätený 14. júla 1992 za prítomnosti zahraničných Slovákov.

Na podujatí bolo viac ako 1 500 občanov zo širokého okolia a niekoľko krojovaných skupín ako skauti, folklórne skupiny z Varína, Nezbudskej Lúčky, Krasňan a Terchovej. Podujatie zanechalo neuveriteľný a hlboký dojem u zahraničných Slovákov, osobitne zo Švajčiarska, ktorí celé podujatie zachytili kamerou a podľa informácií pri stretnutiach Slovákov vo Švajčiarsku spomienky stále ožívajú.

Mimo týchto podujatí boli občania zamestnaní prvou vlnou kupónovej privatizácie a vkladáním podielov do ponúknutých privatizovaných podnikov, a rôzne premeny, ktoré z titulu politických zmien prebiehali brali len na vedomie. Vo Varíne bolo vysunuté pracovisko strediska kupónovej privatizácie zriadené na Hrnčiarskej ulici v budove privatizovanej od Kovoslužby Žilina.

Voľby ukázali, že politická situácia v obci je zo strany občanov naklonená na HZDS, ktoré pri voľbách do SNR z celkového počtu 1883 platných hlasov získalo 1223 hlasov, za nimi nasledovalo KDH s celkovým počtom 215 hlasov a, SKDH so 160 hlasmi, Slovenská národná strana získala 122 hlasov a ľavičiari /KSS/ 70 hlasov.

Ostatné strany, ako je vidieť podľa výsledku volieb, zaznamenali len zanedbateľnú podporu. Možno konštatovať, že to bol verný obraz politického stanoviska a podpory programu v našej obci.

Udalosti za rok 1992

Január

1. januára – starosta obce mal príhovor k občanom, v ktorom zhodnotil uplynulý rok, poďakoval sa za pomoc a poprial každému občanovi v nasledujúcom roku pevné zdravie, šťastie, úspechy a vzájomnú spoluprácu.

20. januára – rokovalo obecné zastupiteľstvo, kde sa uplatňovali návrhy jednotlivých poslancov na riešenie požiadavok občanov v nastávajúcom roku 1992 a premietnutie týchto rozpočtových nákladoch. Obec mala tri účty: bežný, investičný a združené prostriedky.

Ing. Strásky požadoval doplniť rozpočet MNV o príjmy v kultúrnom stredisku a rozšíriť kontrolu kultúrneho strediska na plnenie a čerpanie finančných zdrojov obecným kontrolórom. Ako poslanec žiadal vybudovať vodovod v časti Záriečie. Poslanec Chabada Pavol predložil požiadavku na zriadenie obecnej polície a v rozpočte počítať 300 tis. Kčs Plénum poverilo poslanca p. Chabada o predloženie podrobného návrhu pre zriadenie polície. Ing. Schmidt predložil požiadavku za všetkých poslancov KDH umiestnenia rehoľných sestričiek v obci v byte základnej školy, v ktorom je teraz družina mládeže Ide o detí, ktorých rodičia obaja pracujú a v odpoľudňajších hodinách sú v týchto priestoroch bez dozoru. Ako ďalší návrh podáva, pre umiestnenie sestričiek budove Martinčekovca s predpokladanou úpravou budovy v náklade 600 tis. Kčs, k čomu namietal prednosta Ing. Ďurana, že by museli zrušiť prevádzky priemyselnej činnosti a pohrebníctvo, čo by bolo pohoršením občanov. Požiadavka umiestnenia sestričiek bola nanesená na základe rozhodnutia KDH. Panáček doporučil, aby poslanci KDH predložili návrh rozpočtu pre celú akciu, výšku nákladov a ich krytie z cirkevných zdrojov, nakoľko štátna dotácia nie je určená pre cirkev a kostoly, ale na sociálne účely. Jeden z ďalších návrhov umiestnenia bolo v časti priestorov klubu dôchodcov, čo však poslanci KDH zamietli. S investičných akcií boli návrhy vybudovať plynovod na hornom konci od p. Sedúcha po p. Kubalovú na Martinčekovej ulici. Dobudovanie areálu TJ bolo zatiaľ zamietnuté.

V ďalšej časti rokovania sa poslanci oboznámili s volebným zákonom, kooptovaním náhradníkov, s kontrolou niektorých položiek v časti príjem a výdaj, pripomienkovanie obecného rozpočtu podľa poslaneckých klubov /KDH, HZDS a ďalšími/ odvodom poplatkov za alkoholické nápoje a tabak, poplatky za bytové a nebytové priestory.

31. januára – na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva sa uskutočnila verejná schôdza zameraná na pripomienkovanie rozpočtu obce Varín pre rok 1992. Návrh predniesol starosta obce. Na schôdzi boli pripomienky k vysokým nákladom na činnosť kultúrneho strediska, navrhovali ukončenie Materskej školy na Hrádku, areálu telovýchovnej jednoty a hracej plochy požiadavky na prívod plynu, avšak najširšia diskusia bola proti zriadeniu obecnej polície a ich nákladom, s prihliadnutím na problémy pokrytia celého radu iných a dôležitejších položiek. Návrh zriadenia polície neskôršie rozvíril hladinu nespokojnosti v celej obci.

Február

6. februára – obecné zastupiteľstvo prerokovávalo pripomienky a návrhy na celoobecnej schôdzi a nieslo sa v znamení presadzovania návrhov poslancov KDH. Na rokovanie obecného zastupiteľstva, bol pozvaný zástupca Okresnej privatizačnej komisie Ing. Kulla, ktorý mal poverenie preveriť, ako sa využívajú objekty zaradené do majetku obce. Tlmočil, že Okresná privatizačná komisia /OPK/ jednoznačne rozhodla o tom, aby po prevode majetku budovy Sirotskovec, bol využívaný pre sociálnu činnosť. Prostredníctvom Ing. Schmidta Mariána môže poskytnúť výpis zo zápisu OPK, kde táto skutočnosť je jednoznačne uvedená. OPK zaraďuje do privatizačného procesu len veci „čisté“, majetkovo vysporiadané. Nevidí dôvod, aby toto rozhodnutie OPK bolo nejakým spôsobom zo strany obecného úradu korigované. Ing. Ďurana hovoril, že budova Sirotskovec bola 8. 7. 1991 na spoločnom jednaní s OPK a obecného úradu Varín pridelená pre potreby Daňového úradu pobočky Varín.

Zároveň pripomenul, že ako oprávnená dedička p. Švecová, si podala požiadavku na vrátenie domu Sirotskovec. Obecný úrad sa proti požiadavke odvolal na OPK, keď len pred niekoľkými dňami sme dostali rozhodnutie OPK v prospech obce. Ďalej hovoril, že prečo bol objekt starej pošty vrátený rodine Staníkovej, keď ich otec ako vlastník v roku 1965 písomne daroval budovu obci pre jej dezolátny stav. Dnes bol objekt vrátený bez vedomia obecného úradu i OPK v Žiline. Tento sa plánoval využiť na sociálne účely. Poslankyňa Zelinová nanesla požiadavku možnosti plynofikácie 2x6 a 1x12 bytových jednotiek na Hrádku.

Široký rozhovor sa niesol okolo zriadenia obecnej polície, čo bolo pokračovaním verejnej schôdze 31. 1. 1992. Poslanec MNV p. Chabada navrhuje, že nakoľko nie sú doteraz jednoznačne známe právne predpisy a normy, o činnosti obecnej polície doporučuje s riešením počkať o dva týždne. Ing. Schmidt vystúpil, že už jednal s p. Varnáym – riaditeľom Mestskej polície v Žiline a požiadal ho, aby poslancom predložil neskreslenú informáciu o činnosti MP a jednal aj s kpt. Fučekom – veliteľom oddelenia trestnej činnosti a navrhuje, aby bolo vo veci zriadenia miestnej polície zvolané mimoriadne zasadnutie OZ. Pri kontrole uznesenia sa zistilo, že čiastka 300 tisíc Kčs na políciu sa do návrhu rozpočtu nedostala ani po uznesení z posledných rokovaní OZ. Navrhujem, aby obecné zastupiteľstvo prijalo opatrenie, že nesúhlasí so svojvoľným menením rozhodnutí prednostom obecného úradu a komentujem tento čin ako neplnenie si povinnosti vyplývajúcich z jeho funkcie a navrhujem menovaného upozorniť s udelením vyslovenia nespokojnosti. Anton Cvacho doplnil a upozornil prednostu obecného úradu, že z titulu svojej funkcie „administratívneho aparátčika“ nemá právo ovplyvňovať jednanie obecného zastupiteľstva a nevidí dôvod, aby bol návrh Ing. Schmidta menený. Poslanci návrh na udelenie nespokojnosti aj po niekoľkých výzvach neschválili.

V ďalších bodoch rokovania sa prerokovávala správa o „činnosti kultúrneho strediska a dôvod nevyučovania cudzích jazykov čo zdôvodnila riaditeľka nízkym počtom záujemcov“.

Z návrhov prednesených na verejnej schôdzi bolo rozhodnuté dokončiť bazén v materskej škole a vstúpiť do jednania so Školskou správou o podmienkach prenájmu priestorov MŠ. Ku pripomienkam na verejnej schôdzi sa vyjadril A. Cvacho, „že pár občanov prítomných na verejnej schôdzi nám nebude predsa ovplyvňovať rozhodnutie či máme zriadiť obecnú políciu alebo nie a narušovať náš program „OZ schválilo doplnenie rozpočtu a to 200 tis .Kčs na

vodovod 300 tis .Kčs na obecnú políciu 500 tis Kčs na charitatívny dom a 25 tis. Kčs na zakúpenie EKG pre potreby zdravotníctva. .Predseda MO MS p. Emil Cvacho predniesol návrh, že od 12. do 19. júla 1992 sa pripravuje Svetový festival mládeže Slovákov v Martine a je záujem skupiny zahraničných Slovákov navštíviť Varín a okolité pohorie. Ak by OZ súhlasilo, MO MS si môže zobrať jednu skupinu, čo však bude spojené s nákladmi. OZ s návrhom súhlasilo a aby MO MS počítal s finančnou podporou. Jeden z vážnych prejednávanych problémov bolo znehodnotenie spodných prameňov pitnej vody, čo sa zistilo v studniach pre spoločný vodovod Varín a Gbeľany. Voda bola použiteľná len pre priemyselné účely. Poslankyňa MUDr. Staníková a Cvacho Emil navrhovali spôsob ochrany spodných vôd formou zemných vrtov „clony“ a odčerpávaním znečistených vôd. Návrh vzhľadom na náklady neprešiel a pitná voda sa dovážala v cisternách, až do úplného vyplavenia nečistoty zo studní.

Obecné zastupiteľstvo /ďalej OZ/ zobralo na vedomie, že funkcie poslanca sa vzdal Peter Noga a na jeho miesto je kooptovaný p. Jozef Košút. V dôsledku narušenia kvality pitnej vody bolo uložené starostovi obce aby jednal s vedením Severoslovenských vodární a kanalizácii v Žiline vo veci zabezpečenia náhradného zdroja vody pre obec Varín. Zaoberali sa možnosťami komisionálneho výberu priestoru pre smetisko. OZ delegovalo niektoré právomoci rade obecného zastupiteľstva a uložilo prejednanie problematiky obecnej polície na zasadaní rady a predložiť návrh na schválenie OZ, ktoré sa uskutoční za účasti predstaviteľov mestskej polície zo Žiliny.

19. februára - Na zasadaní rady riešili sociálnu pomoc Muchovej Vlase a Tichákovi Pavlovi. Povolil sa prenájom miestností pre holičstvo a kaderníctvo v pôvodných priestoroch, Jozefovi Bugáňovi odpredaj vozidla Š1203 pre pohrebné služby za 9 676 Kčs, prevádzku opravy obuvi a zriadenie potravinárskej predajne v 24-bytovej jednotke na Hrádku. Uskutočnila sa kontrola chat pod Jedľovinou, kde sa zistilo, že boli zamľčané rôzne stavby a prístavby, a tým i platenie daní od zastavanej plochy. Za tieto priestupky boli vyrubované pokuty, proti ktorým sa niektorí chatári odvolali. Prerokované boli žiadosti uchádzačov stavebných pozemkov a zaradenie do poradovníka podľa nutnosti. Prejednávali sa platy zamestnancov obce. Návrhom o zriadení obecnej polície a riešení priestorov školy so Školskou správou v Žiline.

20. februára - Na rokovaní obecného zastupiteľstva sa dostavil p. Varnay - riaditeľ mestskej polície v Žiline so spolupracovníkom p. Mahútom a kapitánom Nogom z obvodného oddelenia štátnej polície z Terchovej, ktorých pozval podpredseda OZ Ing. Schmidt Marián, aby konkrétne zdôvodnili nutnosť zriadenia obecnej polície. Kapitán Noga hovoril, že od 1. 3. 1992 zriadili vysunuté pracovisko, ktoré je viazané na obvodné oddelenie policajného zboru Terchová. Dohodli sa, že priestory pre príslušníkov sú vyčlenené na poschodí bývalej Materskej školy - Schwarzerovec. Kapitán Noga uviedol, že sa hliadka podľa rozpisov v katastri územia Varína zdržuje minimálne 50% zo služobných povinností. Zdôvodňoval to tým, že nárast kriminality je celoštátny problém. Čo sa týka trestných činov v obci Varín, v porovnaní s inými obcami nie je zvlášť veľký, ale nárast spočíva v závažnosti trestných činov. Vzhľadom na poslanie obecnej polície uličnú kriminalitu obecnou políciou sa nedá radikálne riešiť. P. Varnay hovoril, že náklady na jedného policajta v Žiline sú 80 tis. Kčs vrátane auta, vysielacky, výstroja a výzbroja. Po tomto rokovaní poslanci prijali návrh na zriadenie polície v obci Varín za účelom zabezpečenia verejného ochranného poriadku. V ďalšej časti rokovania obecné zastupiteľstvo rozhodlo rozposlať listy o odpredaji obecných bytov podľa možnosti aj na splátky. Keďže sa aj naďalej vyskytovalo písanie anonymných listov, kde odosielateľ sa priamo vysmieva celkovému daniu v obci, bolo prijaté uznesenie, že OZ poveruje poslancov : p. Chabadu, Ing. Schmidta a p. Vojteka, aby postupne identifikovali, kto listy píše a po prešetrení prejednali celú záležitosť v komisii verejného poriadku. OZ taktiež menovalo na úsek požiarnej ochrany dvoch strojníkov, a to p. Svetlovský a p. Kupčuliak.

Veliteľ požiarnej ochrany vo Varíne aj naďalej zostáva p. Zicho Pavol. Na tomto rokovaní sa poslanci uzniesli, že starú školu pri kostole zrekonštruujú a upraví pre charitatívne účely tak, aby celý objekt slúžil svojmu účelu, vrátane umiestnenia rehoľných sestričiek. Odhad rekonštrukcie 1,3 milióna Kčs považovali poslanci za nízky a bude potrebné čiastku po upresnení zvýšiť. Poslanec p. Ladislav Paučin predniesol, aby na prestavbu charitného domu prispela cirkev, čo Ing. Schmidt zdôvodňoval, že to nie je možné. P. Rudolf Beniač predniesol návrh, aby boli získané doklady pre lustráciu všetkých volených poslancov v OZ, prípadne na Obecnom úrade vo Varíne. Lustrácia uskutočnená nebola, ale politické previerky značne strpčili život niektorým pracovníkom OÚ, ktorí sa z tohto titulu dnes dištancujú od spoločenskej činnosti. Na záver OZ schválilo umiestnenie výherného automatu v pohostinstve na železničnej stanici. Zaoberali sa aj predajom pozemkov a vypúšťania výtokov zo žump do dažďovej kanalizácie na Záhumní.

22. februára - Ukončili žiaci Základnej školy vo Varíne zbierku Zlatý poklad SR, keď poukázali na konto 1 066 Kčs. S iniciatívou vyšla 6. B trieda pod vedením učiteľa Jozefa Košúta.

27. februára - Vyšlo prvé číslo časopisu občasnika OVAR, ktorý zostavil a upravil Dr. Jozef Kubovčík - učiteľ ZŠ. Časopis bol zameraný na tvorbu školských prác, básní, riekaniek, spomienok na fašiangy starých mám, cechových zvyklostí pri voľbe cechmajstra a zachytenie starých tradícií v obci.

Marec

1. marca - Po zrušení okresného podniku služieb bolo zrušené holičstvo a kaderníctvo vo Varíne. Uvedené priestory si prenajala p. Alena Kubalová a počnúc dňom 3. marca otvára znovu ako súkromníčka: Holičstvo a kaderníctvo.

8. marca - Bolo otvorenie St. Márie so sortimentom cukráreň, potraviny, reštaurácia, ktorého majiteľom je Jozef Synák s manželkou Máriou.

26. marca - na rokovaní obecného zastupiteľstva pri kontrole uznesení sa konštatovalo, že za členov polície sa prihlásilo 6 záujemcov, ktorí od 15. 4. 1992 po zabezpečení podkladov o činnosti a vyškolení by mohli vykonávať svoju činnosť. Pre riadenie činnosti obecnej polície bola schválená komisia obecnej polície vo Varíne v zložení Ing. Schmidt Marián, Ing. Strásky Karol, Bárty Jozef, Beniač Rudolf, Chabada Pavol, Hlávka Pavol a Vojtek Emil. Platy polícii boli stanovené nasledovne: plat náčelníka 6000,- Kčs + 25 % prémie, zástupca 5500,- Kčs + 25% prémie a člen polície 5000,- Kčs + 25 % prémie mesačne. Ročný rozpočet nákladov na výstroj boli schválené vo výške 46.000,- Kčs. Pracovná doba 42. 1/2-hodiny týždenne. Cvacho Anton informoval poslancov, že podľa prieskumu zistil, že všetci záujemci do obecnej polície nenastúpi pre nízke platy.

V druhom bode rokovania sa znovu zaoberali problémom pitnej vody a výsledkom prieskumu. Po rozboroch vody zo studní sa zistilo, že voda nevyhovuje pre pitie podľa ČSN 75 - 71 - II a to na ulici Hviezdoslavovej od pána Paučina a Vojteka južne. Tým sa dokázalo, že znečisťovanie spodných vôd je zapríčinené netesnou kanalizáciou a vypúšťaním vôd z pracovne. Od lustrácie poslancov a pracovníkov obecného úradu sa upustilo, keď po konzultácii s právnikmi zdôvodnili, že z lustračného zákona nevyplýva povinnosť poslancov a pracovníkov OU predložiť doklady o bezúhonnosti. Následne boli schválené mesačné platy pracovníkom obecného úradu nasledovne: starosta 6300,- Kčs + 25 % odmena, prednosta 5.800,- Kčs + 25 % odmena, matrikár má časť úväzku od ONV a časť od OU. Za prácu na OU má mesačne 1.500,- Kčs + 25 % odmena, účtovník 3960,- Kčs + 25 % odmena, samostatný referent 3.300,- Kčs + 25 % odmena a upratovačka 1.700,- Kčs + 25 % odmena. Prerokovávala sa činnosť kultúrneho strediska s osobitným zameraním na knižnicu. V roku 1992 bolo skartovaných 943 zväzkov kníh opotrebovaných a politických z predchádzajúceho spoločenského zriadenia. Konštatovalo sa, že kino Kriváň je dnes vysoko ziskové. Aké boli použité kritéria pre hodnotenie sa nepodarilo zistiť, ale z rozborov bolo zistené, že len od

roku 1990 v porovnaní s rokom 1992 poklesol počet predstavení z 283/1990 na 114/1992 t. j. o 169 a návštevnosť z 15378/ 1990 na 7765/1992 t. j. o 7613 návštevníkov. Bola prejednaná žiadosť pána Emila Piovarčího o prenájme kina a Miestneho kultúrneho strediska pre súkromne podnikanie na úseku kultúry v ktorej rozviedol rozsah kultúrnych podujatí a bezplatnú činnosť v prospech obce. Žiadosť bola zamietnutá. Ďalší problém ktorý pretrvával už dlhšiu dobu je nedostatok učební na Základnej škole vo Varíne. Za tým účelom obec dala spracovať projekt na prístavbu školy, avšak samotné zahájenie výstavby bolo podmienené získaním finančných prostriedkov. V poslednom bode rokovania bola schválená podpora sociálne slabším občanom a to Tichákovi Pavlovi 1000,- Kčs Bielikovej Štefánii 938,- Kčs na zakúpenie paliva. Poslanci boli informovaní o možnosti finančnej výpomoci z úradu práce na vytvorenie pracovných miest, o správe majetku obce a požiadali sa finančné prostriedky na vybudovanie prípojok z verejného vodovodu občanom, ktorým boli zamorené studne.

Apríl

15. apríla - Sa uskutočnilo zasadanie OZ, na ktorom je uložené poslancom p. Chabadovi Pavlovi pripraviť komplexné podklady pre začatie činnosti Obecnej polície vo Varíne. Pre rekonštrukciu starej školy pri kostole pre charitatívne účely bol schválený Ing. Strásky Karol do funkcie stavebného dozoru. OZ si vypočulo správu obecného kontrolóra o hospodárení s reprezentačným fondom starostu. Obecný kontrolór dostal za úlohu vykonať kontrolu vyberania poplatkov podľa zákona č. 544/90 Zb. o miestnych poplatkoch a v poslednom bode rokovania si poslanci vypočuli o prebiehajúcej transformácii v poľnohospodárstve a hodnotili priebeh a, vplyv na činnosť JRD Nededza, v ktorom má naša obec podstatný podiel poľnohospodárskej pôdy.

23. apríla - Uskutočnilo sa mimoriadne zasadanie OZ, na ktorom bol len jeden bod rokovania - zahájenie činnosti obecnej polície. Na rokovaní oboznámil poslanec p. Chabada s organizáciou a požiadavkami obecnej polície v zmysle vyhlášky 64/ 91 Zb. Následne schválili. obecný rozpočet ,pre miestnu políciu a to 300 000 Kčs s uvedením záväzného čerpania.

Rozdelenie rozpočtu bolo nasledovne:

Výzbroj a výstroj - 46 tis. Kčs a mzdy náčelníkovi - 6 000 Kčs, zástupcovi - 5 500 Kčs, policajt - 5 000 Kčs, prémie u všetkých - 25 % .

Mzdy predstavujú 270 tis. Kčs s pracovnou dobou 42,5 hod. týždenne.

Prevádzka budovy polície bude hradená zvlášť zo správy obce.. O funkciu náčelníka prejavil záujem Adamčík Jaroslav. Nástupný plat policajta po dobu 3 mesiace bude nižší až do uplynutia lehoty. Potom sa upraví do stanovenej výšky. Ing.. Filipek František ako občan sa dožadoval vysvetlenia, čo je so štatútom chatovej oblasti, ktorý je napísaný už v júli 1991 a pre nedôslednosť nie je schválený.

Máj

14. mája - Uskutočnilo sa zasadanie OZ, na ktorom sa mal prerokovať organizačný poriadok. Vzhľadom na oneskorene doručenie podkladov sa bod rokovania presunul na ďalší termín. Prehodnocoval sa stav dokončenia výstavby Autocampingu, o ktorý mali záujem ako prenájom p. Selina a Staník. Bolo uložené upozorniť majiteľov pracovne, že pre doterajšie znečisťovanie spodných vôd sa OZ rozhodlo prevádzku zatvoriť. Po doriešení niektorých problémov OZ dalo súhlas pripojenia sa na plynofikáciu v radovej zástavbe na ul. Bottovej. Neustále požiadavky na stavebné pozemky pre rodinné domy, donútili OZ zadať vypracovanie územného plánu pre výstavbu rodinných domov za Autocampingom južne pod vysokým napätím. Zakreslených bolo 10 stavebných pozemkov. Pred rozhodnutím pridelenia pozemkov sa uskutočnila podpisová akcia občanov tam bývajúcich, že uvedené pozemky si chcú odkúpiť pre rozšírenie dvorov, záhrad, prípadne budúcej výstavby rodinných domov. Takýmto spôsobom si niektorí poslanci riešili osobné záujmy. Na spôsob riešenia podáva sťažnosť Ján Vojtek a trvá na tom, aby priestor bol ponechaný pre pôvodný účel ako športové ihrisko pre mládež. Sťažnosť podporil poslanec. Chabada, keď žiadal, aby bolo dodržané

uznesenie ponechať pozemok pre pôvodný zámer výstavby športového ihriska a je proti tomu, aby pozemky boli odpredané súkromníkom. P. Beniač na to reagoval, že pozemky boli ponúknuté priamo funkcionármi Urbárskej obce. Hoci sa problém predaja riešil dosť dlhú dobu, niektorí poslanci si predsa svoj zámer presadili a pozemky boli rozpredané obyvateľom bývajúcim z južnej a západnej strany. Týmto sa zvyšovala nedôvera terajšiemu OZ. Odsúhlasila sa výstavba rozvodu plynu v úseku radovej zástavby na ulici Sama Chalupku.

Jún

1. júna - Bol otvorený nočný bar - Amfora, Majiteľ - p. Vladimír Rosemberg odkúpil priestory od Odevy š. p. Žilina na verejnej dražbe 19. 12. 1991. V upravených a prestavaných priestoroch zriadil predajňu odevy a nočný bar. Zamestnáva 5 osôb /prevádzkar, 2 čašníci, upratovačka a predavačka/.

5. a 6. júna - Uskutočnili sa voľby do FZ - SĽ a SNR. Do zoznamov bolo zapísaných 2 113 voličov. Pri voľbách bolo vydaných 1 930 úradných obálok. Voliči odovzdali 1 928 úradných obálok. Platných hlasov bolo 1 883. Podľa počtu bolo odovzdané pre HZDS - 64,88%.

17. júna - Konalo sa zasadanie OZ, na ktorom bol hlavný bod rokovania , pripomienky ku Organizačnému poriadku obce, ktorý po doplnení majú predložiť rade do 1. 7. 1992. V rôznych bodoch rokovania sa opätovne prejednávala sťažnosť p. Jána Vojteka na rozdeľovanie pozemkov, ktorého podporil poslanec p. Chabada, aby bolo dodržané uznesenie, že pozemky nebudú odpredané súkromníkom, ale budú využité na pôvodný zámer, výstavba športovísk. P. Beniač, jeden zo záujemcov, oponoval, že mu bol ponúknutý pozemok od funkcionárov urbáriátu p. .E. Akantisa a Ing. F.. Filipeka s výmerou 200 m2 a ostatná plocha bude na rekreačné účely. Na záver sa rozhodlo, že odpredajom pozemkov na Kamencoch rozhodne komisia výstavby..

Rokovanie o znečisťovaní podzemných vôd prebiehalo v pomerne rušnom prostredí, keď starosta podal informáciu o rokovaní a stupni znečistenia, zisteného na základe geologického prieskumu. Poslanci požadovali kontrolu ďalších lokalít, ktoré znečisťujú životné prostredie ako Ranč v Šošinskom jarku, skládka hnojiska v Skotni a ďalšie. Výkaly z domov prejednal starosta obce možnosť odvozu do ČOV Vápenky Varín. Padla poznámka, že komisia životného prostredia pri obecnom zastupiteľstve je neúčinná, s čím Ing. Schmidt nesúhlasil a zdôvodnil, že sa práca komisií vylepší po schválení organizačného poriadku. Zo strany riaditeľky materskej školy boli predložené požiadavky opravy vykurovania a elektrického vedenia.

Po predložení návrhov riaditeľky Kultúrneho strediska vo Varíne boli schválené mzdy pracovníkov MKS nasledovne. P. Schmidtová 4 000 Kčs + 25%, p. Kyselová 3 400 Kčs + 25%, p. Vnuková 3 400 Kčs + 25%, kvartálne prémie s účinnosťou od 1. 5. 1992. Návrh, aby starostlivosť o objekty MKS spravovala riaditeľka neprešiel a aj naďalej zostáva správcovstvo viacúčelovej budovy starostovi obce. Na návrh starostu obce bola schválená náhrada mzdy p. Schmidtovej počas zabezpečovania prác skautského tábora, v čase od 1. 7. do 11. 7. 1992. Išlo o ústretovosť rozvoja skautingu v obci Varín.

Rokovalo sa o dlhotrvajúcich sporoch medzi občanmi Metodom Staníkom a obcou Varín, ktorá vykúpila od menovaného rodinný dom pred výstavbou zdravotného strediska. V kúpnej zmluve sa neuviedol pozemok, ktorý si majiteľ Staník ponecháva a zdôvodňoval, že kúpna zmluva rod. domu 122 tis. Kčs bola podhodnotená a priebeh vykúpu sa uskutočnil nátlakom podpisov od Staníkovcov. Zároveň požaduje nájom za 3 roky.

Prerokovávala sa občianska výmena názorov, ktorá bola okolo odmeňovania a činnosti obecnej polície počas výcvikového školenia, keď uznesenie č. 52/92 sa schválil plat členov OP - 3 000 Kčs mesačne počas výcviku a po úspešnom ukončení obdrží každý jednorazovú odmenu 500 až 1 000 Kčs. Pre početné sťažnosti obyvateľov na rušenie kľudu p. Vojtechom

Gáborom pri poreze dreva, bolo požadované, aby si našiel na vykonávanie činnosti nový priestor v menej obývanej časti obce. Na základe žiadosti fy Rosmat prevádzka Amfora bola schválená pracovná doba bez pripomienok. Z úseku výstavby požadovali poslanci ukončenie plynifikácie v časti Záriečie a upozornili na pomalosť pri výstavbe plynifikácie, riešenia prašnosti a zásobovaním potravinami na Železničnej ulici.

22. júna - sa uskutočnilo Valné zhromaždenie Miestneho odboru Matice slovenskej vo Varíne o 18.30 hod. v kinosále kultúrneho strediska. Rokovanie prebiehalo v zmysle programu a to: zhodnotenie doterajšej práce MO MS, prerokovanie a schválenie programu pre nastávajúce obdobie, ktorý vychádzal z programu MS a zo spoločenských potrieb v našich podmienkach, vyjadrenie protestu k snahám politických predstaviteľov maďarskej národnosti vyhlásiť na južnom Slovensku autonómiu a stav príprav na stretnutie sa so zahraničnými Slovákami pri vysviacke kríža na Vajánku.

29. júna - Konalo sa zasadanie rady obecného zastupiteľstva /ďalej ROZ/, na ktorej sa prerokovával a upresňoval Organizačný poriadok obce, zmluva o nájme Autocampingu Varín, žiadosti občanov o poskytnutí zľavy z poplatkov, pridelenie bytov, oprava rozvodných skríň v Materskej škole vo Varíne, znečisťovanie dažďovej kanalizácie a iné. Riešilo sa dočasné obsadenie funkcie vedúceho úradu, keď Ing. Ján Ďurana bol vo voľbách zvolený za poslanca do NR SR. Na prechodnú dobu bola poverená zastupovaním p. Jankovská Štefánia-matrikárka. Ing. Schmidt predložil návrh aby do odmeňovania pracovníkov bol vnesený systém vyplývajúci zo zákona o odmeňovaní z 21. 3. 1992. Návrhy platov predloží Ing. Schmidt na zasadnutí OZ.

Júl

14. júla - Zavítala do našej obce 45 - členná skupina zahraničných Slovákov, ktorá po krátkej prestávke v zasadačke na obecnom dome a besede s predstaviteľmi obce pokračovali s našimi členmi MO MS do Terchovej - Dier, Vrátnej. Po večeri v pohostinstve „Lystra“, na ktorej boli zastúpení sponzori Vápenky, Drevoinpregny i ďalší a hostia z MS sa pokračovalo o 18.00 hod. výstup na Vajánok, kde bolo vybudované trojramenné návršie s dvojitém krížom, ktoré posvätil pán farár Stanislav Duník. Spoločenské posedenie pri občerstvení a dobrá družná zábava, pri vatre trvala do neskorých večerných hodín. Účasť na podujatí bola cca 1 500 občanov, ktorých zabávali folklórne skupiny z Terchovej, Krasňan, Nezbudskej Lúčky a niekoľko občanov z Varína si prinieslo harmoniky a postarali sa o dobrú náladu. Stretnutie si snímali na videokazetách i zahraniční Slováci, ktorí pri stretnutiach premietajú každý vo svojej krajine. Krásny odkaz z podujatia nám zostali Slováci zo Švajčiarska.

21. júla - Konalo sa zasadanie obecného zastupiteľstva, na ktorom sa prejednávali sťažnosti občanov, odpredaj pozemkov pre výstavbu pekárne a garáže, vysporiadaním vlastníckych vzťahov TJ Fatran Varín a objektu chaty Fatranky, vo vzťahu k Obecnému zastupiteľstvu, o prenájme priestorov s Ústavom národného zdravia, pridelenie bytu p. Kekelyovej Henriete, kontrolou finančných prostriedkov v rozpočte obce, rozborom nákladov za elektrickú energiu na verejné osvetlenie a prípravou návrhu na odpredaj obecných bytov.

August

24. augusta - Konalo sa zasadnutie obecného zastupiteľstva a prerokovávali sa podmienky prenájmu stolárskej dielne na Ulici Hrnčiarskej p. Rudolfovi Tomášovi, dodávka pitnej vody do Základnej školy vo Varíne, ktorá sa dovážala v cisternách, rozšírenie činnosti kultúrneho strediska na výučbu hry na hudobných nástrojoch, o prenájme starej materskej školy /kúrie/ na ľudovú jedáleň, poistenie policajtov, o uvoľnení z funkcie prednostu obecného úradu pre výkon funkcie poslanca SNR ku 30. 9. 1992 a do funkcie zástupcu starostu bol zvolený Ing. Karol Strásky. Na návrh p. Márie Zelinovej boli prijaté opatrenia na bezpečné prechody cez

rozkopané úseky ciest a chodníkov v obci. Hovorilo sa o rozsiahlejšej možnosti využívania čističky odpadových vôd vo Vápenke Varín a o nadmernej prašnosti zo strany Vápenky v okolí železničnej stanice.

September

10. septembra - Otvoril predajňu potravín Prima 2., keď prenajal priestory od Jednoty Žilina - Predaj potravín, zeleniny a mäsových výrobkov, liehovín. Majiteľ Antom Panáček má predajňu umiestnenú pri moste cez rieku Varínku v blízkosti kostola.

24. septembra - Zasadalo obecné zastupiteľstvo, ktoré sa zaoberalo bezpečnosťou práce pri výkopných prácach, opatreniami proti prašnosti zo strany Vápenky Varín, zakúpením troch akcií v Prvej komunálnej banke, jedna akcia 100 000 Kčs, vykonaním analýzy položky o spravovanie obce, nedoplatkami od občanov za káblovú televíziu, sociálnou výpomocou, činnosťou miestneho kultúrneho strediska, o zakúpení prístroja EKG pre zdravotné stredisko Varín, koordináciou činnosti obecnej polície, schvaľovanie organizačného poriadku obce a schválenie platov podľa návrhu finančnej komisie s platnosťou od 1. 10. 1992.

Október

23. októbra - Uskutočnilo sa zasadanie obecného úradu, na ktorom bolo rozhodnuté, že priestory pre spoločenské organizácie so sídlom vo Varíne budú poskytnuté zdarma. V prípade, že pôjde o zárobkovú činnosť, za priestory budú odovzdávať príslušnú náhradu. Prerokované a schválené boli Záväzné nariadenia o chatovej oblasti a prejednála sa pracovná schéma o činnosti obecnej polície. Za siedmeho člena OZ bol schválený Pavol Chabada. OZ súhlasí, aby starý lyžiarsky vleč bol odpredaný do Lutiš.

Bolo uložené vyhotoviť zábradlia na mostíkoch nad miestnym potokom a schválila pána Rusnáka. pre opravu a údržbu verejného osvetlenia. v obci.

November

25. novembra - Na zasadaní OZ bola kontrola príprav Ondrejského jarmoku. Bol stanovený sadzobník a to: Kolotoč, hojdačky, dráhy a iné - 200 Kčs za deň, Avia - 60 Kčs za deň, V3S - 70 Kčs za deň, Liaz Tatra - 90 Kčs za deň, 1203 - 20 Kčs za deň, oprava dáždnikov - 25 Kčs za deň, stánky do 6 m² - 50 Kčs za deň, do 10 m² - 70 Kčs za deň, nad 10 m² - 100 Kčs za deň. Organizáciou jarmoku je poverený MO MS - Varín pod vedením Emila Cvachu. Čistý zisk z jarmoku sa rozdelí na polovicu a to pre OÚ a MO MS na činnosť.

Správcom cintorína sa stal p. Jozef Bugáň a na rôzne práce bude prijatý ďalší pracovník. Zároveň sa zakúpi 7 kontajnerov, ktoré budú rozmiestnené po obci /2 ks pri cintoríne, 1 pri OSP, 1 na Kamencoch, 1 pri bare, aby občania mohli sypať odpad zo záhrad do kontajnerov, ktoré budú odväzovať na náklady obce.

Bola schválená inventarizácia komisie pre inventúru majetku obce. Za zástupcu náčelníka OP bol schválený Adamčík a ako nový člen Cvacho Ľubomír. Nová pracovníčka obecného úradu Ing. Mariana Beniačová so zaradením do 8. triedy pre skúmanie správnosti daní a poplatkov.

Bola otvorená súkromná prevádzka opravy rádií, televízorov a elektrospotrebičov. Majiteľ prevádzky je Ján Solár bývajúcí v Mojši. Prevádzku pôvodne zriadila Kovoslužba Žilina od 1. mája 1982, od ktorej ju privatizoval uvedený majiteľ.

28. novembra - sa poriadal Ondrejský jarmok na námestí sv. Floriána. Bol zameraný na predvianočný nákup. Do kultúrneho programu prispel folklórny krúžok - Deti z MO MS.

Bola otvorená nová predajňa Knihy, papier i drobný tovar, školské potreby, obrázky, pohľadnice. Vedúcou predajne je Zuzana Salátová, ktorá odkúpila rodinný dom a upravila ho ako predajňu. Zamestnala tam jednu pracovnú silu.

Poriadal sa Ondrejský jarmok na Námestí sv. Floriána.

December

1. decembra - Firma Marin s. r. o. so sídlom v Žiline, pobočka výrobná Varín, Martinčekova 114, ktorej majitelia sú Ing. Kušnierová a výrobný zástupca Matušková, zahájili výrobu - šitie dámskej ľahkej konfekcie. Šijú zatiaľ len pre tuzemsko. Zamestnávajú 35 krajčírok a predpokladá sa s rozšírením dielni, výroby a zamestnať ďalších 7 - 10 ľudí. Budovu kúpili 20. 10. 1992 od MUDr. Staníka, ktorého otec ju daroval obci, pretože hrozilo spadnutie. V rámci reštitúcie bola vrátená späť majiteľovi, ktorý obhajoval záujmy tým, že otec budovu daroval z donútenia.

17. decembra - Na zasadnutí obecnej rady sa prerokovalo hospodárenie v Autocampingu Varín. Prijalo sa aj uznesenie vybudovať vybavenie v hodnote 352 000 Kčs a to:

- a. karavánové prípojky
- b. vlastnú studňu
- c. bazén s rozmermi 10 x 5 x 120 /voda zo studne/
- d. prístrešok na bufete bude slúžiť ako záhradná reštaurácia
- e. jedáleň pre 80 - 100 stoličiek
- f. nájom za rok 1993 bol dohodnutý - 60 000 Kčs s 20%-ným nárastom podľa platnej zmluvy

Drevárska a zámočnická dielňa na Kamencoch bola prenajatá fy Fontis s. r. o. Budmerice na plnenie potravín do drobných obalov /ryža, múka, cukor a iné/.

Zároveň bol prerokovaný predbežný rozpočet nákladov pre rok 1993, do ktorého zahrnuli náklady na poistenie areálu Autocampingu, schválené bolo zariadenie na prevádzku Domu smútku a prehodnotenie kolektívnej zmluvy odborového zväzu.

25. decembra - Uskutočnil sa Dohviezdny večer v Rímsko - katolíckom kostole vo Varíne. Literárne pásmo predviedli žiaci literárneho krúžku pod vedením Dr. Jozefa Kubovčika a p. Galčíkovej. Pásmo bolo zamerané na betlehemské hry, ľudové zvyky a tradície spojené s Vianocami. Pri tejto príležitosti vyšlo druhé číslo časopisu Owar / 1992 na tému Vianoce a zvyky, ktorý upravil Dr. Jozef Kubovčík.

29. decembra - Uskutočnilo sa slávnostné zasadanie obecného zastupiteľstva s pracovníčkami obecného úradu s programom zhodnotenie hospodárskeho roka 1992 a úlohy pre rok 1993.

Pohyb obyvateľstva

Obyvateľstvo

Ku 1. 1. 1992 mal Varín	3 043 obyvateľov.
V sledovanom roku sa narodilo	55 detí,
zomrelo	21 občanov,
prist'ahovalo sa	67 obyvateľov,
odst'ahovalo sa	37 obyvateľov.
Ku 31. 12. 1992 mal Varín	3 107 obyvateľov.
Celkový prírastok bol	64 občanov.

Zamestnanosť obyvateľov postupne klesala v dôsledku likvidácie prevádzok, znižovaním výroby, na ktorú mal vplyv pokles odbytu výrobkov, vzájomná platobná neschopnosť medzi podnikmi a privatizácia. Podľa evidencie Národného úradu práce ONV v Žiline vysunuté pracovisko vo Varíne ku 31. 12. 1992 bolo evidovaných 133 nezamestnaných, čo podľa miery nezamestnanosti predstavovalo 8,58%. Z tohto počtu bolo evidovaných 52 mužov a 81 žien.

Hospodárenie MNV za rok 1992

Príjmy obce za rok 1992

Domová daň	85 517,74
Poplatok za psov	9 568,64
Tržby	1 147,76
Miestne poplatky	1 539 031,60
Drevoindustria, Jednota, obchody za alkohol a tabakové výrobky, za verejné priestranstvá, prechodné ubytovanie, Vápenka, Autocamping, baliareň, chata Šipčiak.	
Nájomné od bytov a vykurovanie	114 901,00
Nájom za nebytové priestory	201 356,00
Káblková televízia	mínus 36 631,91
Doplňkové príjmy	564 037,06
Cintorínske poplatky	10 033,04
Pokuty	3 864,16
Závodné stravovanie	4 188,08
Lyžiarsky vlek	114 901,00
	201 356,00
	mínus 36 631,91
	564 037,06
	10 033,04
Pokuty	3 864,00
	42 705,40
D 4	3 547 974,28
Správa obce	107 146,07
Rozkopové povolenie	1 468,64
Prevod zo združených prostriedkov	2 995 120,00
Bilančný prevod	1 557 548,19
Úroky z účtov	12 786,88

Spolu

Dotácia na KBÚ	400 000,00
Dotácia na ŠFZP	234 000,00

Výdaje obce za rok 1992

Voda, výtokový stojan, regulácia potoka	34 763,50
Oprava miestnych komunikácií a výstavba cesty Doprastavom	425 029,76
Závodné stravovanie	14 880,00
Požiarna ochrana spotreba elektrickej energie maľovanie stavebné práce	80 647,95
Školenie poslancov a pracovníkov MNV	5 694,00
Lyžiarsky vlek	66 228,78
Dotácia Miestneho kultúrneho strediska	280 000,00
Rozhlas, odmeny za sobáše, výmena reproduktorov	14 557,68
Klub dôchodcov /elektrina, mzda, časopisy, palivo/	28 943,32
Jednorazová sociálna výpomoc	44 279,00
Bytové hospodárstvo, palivo, mzdy, kuriča, elektrina, oprava komínov	338 267,90
Verejné osvetlenie, spotreba elektriny, energia a údržba	166 544,09
Pohrebništvo - dom smútku	9 079,30
odvoz odpadu, oprava elektrických zariadení, voda, elektrina	

Verejná zeleň	4 092,00
Čistenie ciest a zimná údržba	3 635,00
Odvoz komunálnych odpadov	51 661,72
Poslanci odmeny	33 312,72
Obvodové zdravotné stredisko	2 517 150,63
Obecná polícia od 1. 7. 1992	207 689,83
Na výstavbu kostola v Gbeľanoch	35 000,00
Komunálna banka Žilina - vklad obce	300 000,00
Na opravu Rím. - kat. kostola vo Varíne	50 000,00
Plynofikácia obce	16 952,00
Vodovod	708 497,00
Ostatné výdavky na laboratórne rozbory vody v obci, havária vodovodu	
výkup domuč.229za/25O43.60/stavebný dozor pri komunikáciách zakúpenie	
prístroja EKG pre zdravotné stredisko	359 398,14
Lyžiarsky vlek – opravy	10 625,00
Prestavba starej školy pri kostole pre charitný domov	1 896 039,00
ATC, autocamping - opravy, elektrina, stolárska rekonštrukcia,	
cesty, bazén a doplnenie zariadenia	1 111 975,24
Správa obce – cestovné	30 060,50
Materská škola – plynofikácia	60 540,00
Štúdiá individuálnej bytovej - výstavby na Kamencoch	31 290,00

Spolu

Investičná výstavba obce bola zameraná na:

- pokračovanie výstavby vodovodu Ul. oslobodenia
- plynofikácia obce - kladenie rozvodných potrubí
- dokončenie a drobné úpravy domu smútku
- práce na obvodnom zdravotnom stredisku
- osvetlenie a úprava Rím. - kat. kostola vo Varíne
- dokončenie a úprava lyžiarskeho vleku
- prestavba starej ľudovej školy pre charitný dom
- rozšírenie a úpravy Autocampingu s bazénom
- plynofikácia Materskej školy vo Varíne
- tržnica - výstavba a úprava
- rôzne práce ako štúdiá pre individuálnu bytovú výstavbu na Kamencoch, zakúpenie prístroja EKG pre zdravotné obvody, dopĺňovanie osvetľovacích telies pre verejné osvetlenie, a oprava miestnych komunikácií.

Farnosť Varín

Vo varínskej farnosti pôsobil ako správca fary Stanislav Duník a kaplánom bol od roku 1989 Peter Piaček. Do varínskej farnosti patrili obce: Krasňany, Gbeľany, Nededza, Nezbudská Lúčka a Varín. Podľa štatistiky farnosti bolo 6 750 obyvateľov, z toho 6 255 katolíkov. Ostatní sa hlásili k týmto náboženstvám: grécko-katolícke, pravoslávne, evanjelické a ostatní boli bez vyznania.

Počet krstov za farnosť postupne klesá. Pokiaľ v rokoch 1989 ich bolo 145, v roku 1990 ich bolo 137, v roku 1991 147, v roku 1992 sa pokrstilo len 126 detí. Katolíckych pohrebov za farnosť v roku 1989 bolo 82, v roku 1990 bolo 60, v roku 1991 bolo 58 a v roku 1992 ich bolo 55. Postupne klesá i počet cirkevne uzatvorených manželstiev. Naproti tomu stúpa počet podaných hostí pri svätom prijímaní. V roku 1990 ich bolo 80 tisíc, v roku 1991 ich bolo 82

tisíc a v roku 1992 ich bolo už 90 tisíc. V tomto roku bola birmovka, na ktorej sa zúčastnilo 360 birmovancov z celej farnosti. Birmovancov birmoval J. Em. Mons. Ján Chryzostom kardinál Korec SJ narod. 27. 1. 1924 v Bošanoch, sídelný biskup nitrianskej diecézy.

MNV Varín v rámci výpomoci prispel v tomto roku z rozpočtu na výstavbu kostola v Gbeľanoch čiastkou 35 000 Kčs. Mimo toho zbierky a ofery z celej farnosti počas výstavby boli venované farským úradom na výstavbu kostola v Gbeľanoch.

Výsledky volieb do FZ - SĽ, SN a SNR konané 5. a 6. 6. 1992

v obci Varín

V obci bolo zapísaných do voličských zoznamov 2 113 voličov. Pri voľbách bolo voličom vydaných 1 930 úradných obálok. Voliči odovzdali 1 928 úradných obálok. Celkový počet platných hlasov bolo 1 883. Poznámka: -skratky= Snemovňa ľudu Federálne zhromaždenie - SĽ FZ, Snemovňa národov Federálne zhromaždenie - SN FZ, Slovenská národná rada - SNR.

Snemovne	Číslo strany	SĽ FZ	SN FZ	SNR
Hnutie za samosprávnú demokraciu - spoločnosť pre Moravu a Sliezsko	4	2	-	-
Hnutie za demokratické Slovensko	7	849	910	1 223
Strana demokratickej ľavice	8	113	122	70
Strana práce a istoty	9	20	10	5
Hnutie za oslobodenie Slovákov	11	-	-	4
Strana slobody	12	-	-	1
Demokrati 92 za spoločný štát	13	9	10	-
SKDH	16	224	201	160
Zväz komunistov Slovenska	18	2	2	-
Strana zelených	23	-	-	8
Kresťansko - demokratické hnutie	25	233	268	215
Občianska únia	26	23	15	10
Republikánska strana ČS	28	4	2	1
Národní liberáli	29	2	3	3
Strana zelených na Slovensku	30	43	38	21
Rómska občianska iniciatíva ČSFR	32	-	-	-
Soc. demokratická strana na Slovensku	34	31	38	18
KSS	35	-	-	1
Demokratická strana a občianska demokratická strana	36	18	14	15
Slovenská národná strana	37	302	251	122
Slovenská ľudová strana	39	3	3	4

Maďarská občianska strana	40	3	2	2
Nezávislá iniciatíva NEI	41	2	1	-

Kultúra

Kultúrna činnosť bola zameraná na pestrosť a všestrannosť. Bolo snahou ponúknuť občanom v spletitej politickej situácii, čo najviac všeobecných znalostí a zmierniť denné problémy. Je nutné konštatovať, že záujem o kultúru veľmi klesal, čo sa prejavilo v poklese počtu návštevníkov kina a celom rade poriadaných podujatí.

Do jednotlivých tém besied a prednášok boli zaradené liečivé rastliny, liečba surovou stravou, Fatima spojená s premietaním filmu a ku Dňu žien. Celkove sa občania zameriavali na liečenie zelinovými čajmi a preventívne riešenie zdravotných problémov.

S nadväznosťou na liečenie zelinami sa postupne zaraďovala do programu videofilmov tematika náboženstva, ktorá bola v uplynulých rokoch veľmi zanedbávaná a potláčaná. Na spoločenských posedeniach poriadaných pre dôchodcov, novoročné, fašiangové, Deň matiek, úcta k starším, hovorilo sa o celom rade zážitkov a prekonávaní problémov v minulosti i dneška. Zábavné programy boli viac na oživovanie národných tradícií, s ktorými vystúpil folklórny súbor Techník Bratislava „Tak trochu o láske“ s krásnymi ľudovými prvkami. V ďalšom programe vystúpil Zbor slovenských učiteľov, s vianočným programom sa predstavil národný umelec Július Pántik s Darinou Laščiakovou a následne bratia Muchovci z blízkej Terchovej. Pozornosť sa venovala ku Dňu matiek našim matkám a z príležitosti Dňa detí našim najmenším. Pre deti boli zabezpečené tri divadelné predstavenia. Dôchodci sa z uznaním vyjadrovali o zájazdoch do Lúrd, Topolčianok, Krásnej Hôrky, Lednice na Morave a Levoče.

V prvom polroku spetroval kultúrne programy miestny spevokol, ktorý už v druhom polroku neúčinkoval. Kultúrne stredisko sa zapojilo do akcie pomoc hladujúcim v postkomunistických krajinách.

Na záver roka sa usporiadal príchod Mikuláša po uliciach Varína a zapálenie vianočného stromčeka na Námestí.

Boli zriadené vzdelávacie kurzy: hra na klavír, gitaru, akordeón a kurz pečenia.

Kino Kriváň

Značne poklesol záujem o kinopredstavenie, v dôsledku ponuky v televízii západných producentov. V sledovanom roku bolo odohraných 114 predstavení so 7 765 návštevníkmi.

V roku 1991 bola celková návštevnosť kina 11 870, v porovnaní s rokom 1992 táto poklesla o 4 105 návštevníkov. Z titulu malej návštevnosti pre dospelých sa znížil počet predstavení na 66. Filmy boli vyberané pre školskú mládež, ktorá tieto navštevovala cez vyučovanie, a išlo sa v ústrety deťom v Materskej škole vo Varíne. Tým sa priemerná účasť na predstavení vyrovnala.

Knižnica

Knižnica Varín vlastní 12 110 kníh s výpožičkou 20 547 zväzkov Stálych čitateľov bolo 407, z toho 205 detí, 97 študentov a 105 dospelých. Počet návštevníkov 3 310 s priemerným počtom denných výpožičiek 83 ks. Pokles sa prejavil aj na výpožičke kníh a v počte návštevnosti čitateľov.

Základná škola Varín

10. februára - bol vyhodnotený polrok 1991/1992 u 551 žiakov 1. - 8. ročníka. Pri tejto príležitosti sa vyhodnocovala činnosť krúžkov v súťaži k 500. výročiu objavenia Ameriky,

400. výročiu narodenia J. A. Komenského, prejavy na olympiády zo slovenského jazyka, matematiky, fyziky, vyučovanie nepovinných predmetov, cvičenia slovenského jazyka, literárno - dramatická výchova, estetika školského prostredia a iné.

Marec - Žiaci predvádzali rôzne tradičné zvyky na fašiangy, súťaže v poézii a próze, literárnej súťaži v olympiáde jednotlivých predmetov dopravnej súťaže, ľahkej atletike, keď sa dostali do krajského kola v prírodopisnej súťaže, chemickej olympiády a ruského jazyka.

Vyhodnotenie a prospech:

Z 550 žiakov prospelo 549, 1 žiak bol neklasifikovaný. Vymeškaných bolo 20 416 vyučovacích hodín - ospravedlnených a 1 neospravedlnená. Zo správania bolo v dvoch prípadoch zníženie známky na 2. stupeň. Udelené boli 4 pokarhania a 63 knižných odmenení.

Rozmiestnenie žiakov:

Stredná odborná škola -	22 žiakov, z toho 13 dievčat
Gymnázium -	5 žiakov, z toho 3 dievčatá
Stredné odborné učilište 4 - ročné -	11 žiakov, z toho 7 dievčat
Stredné odborné učilište 3 - ročné -	39 žiakov, z toho 15 dievčat

1. septembra - bol začiatok školského roka 1992/93 zahájený príhovorom riaditeľky školy Alžbetou Paučinovou, keď privítala nových žiakov a učiteľov. Zástupkyňa školy bola Jozefína Galčíková a výchovný poradca Marián Trizuljak. Noví učitelia: p. Šťahelová, Juríčková a dodatočne Matejčík.

Úväzok učiteľov je 20 hodín týždenne, ostatné hodiny sú ako nadčasy.

Zadelenie tried:

1. A, 1. B, 1. C, 2. A, 2. B, 2. C, 3. A, 3. B, 3. C, 4. A, 4. B, 4. C, 5. A, 5. B, 5. C, 6. A, 6. B, 6. C, 7. A, 7. B, 7. C, 8. A, 8. B, 8. C

Celkom sa vyučovalo v 21 triedach, keď prvé základné triedy sa vyučovali v Nezbudskej Lúčke, kde žiaci dochádzali z Varína autobusovým spojom. Časť rodičov žiadalo, aby žiaci z horného konca Varína navštevovali školu v Krasňanoch, aby sa odbremenila ZŠ vo Varíne.

28. a 29. septembra - bola v popoludňajších hodinách brigáda v zbere zemiakov na JRD - Varín.

1. októbra - Pedagogickí pracovníci zahájili činnosť jednotlivých krúžkov podľa záujmovej činnosti. žiakov v týchto skupinách: dramatický, čitateľský, kvetinársky, literárno - dramatický, krúžok šikovných rúk, dopravný, inštrumentálny, zdravotnícky, prírodovedecký, basketbalový, literárny a ochranársky.

13. októbra - sa uskutočnilo celoškolské zhromaždenie rodičov, na ktorom bola zhodnotená činnosť v uplynulom roku a schválený plán práce pre nový školský rok. Rodičmi bol odsúhlasený príspevok 20 Kčs na žiaka.

16. októbra - došiel na školu školský inšpektor p. Klinsko za účelom získať informácie o plnení opatrení uložených informatívnou inšpekciou so zvláštnym zreteľom na kvalitu vnútroškolského riadenia výchovno - vyučovacieho procesu.

25. decembra - sa uskutočnil Dohviezdny večer v Rímsko - katolíckom kostole vo Varíne. O pestrý program s ľudovými tradíciami a s kultúrnymi hrami bol nevšedný záujem. Predstavenie v kostole sledovalo asi 800 - 900 ľudí.

Miestny odbor Matice slovenskej

Miestny odbor Matice slovenskej pokračoval v práci podľa programu schváleného na Valnom zhromaždení s tým, že upresňoval svoj zámer podľa politickej situácie na Slovensku.

Podmienky pre činnosť neboli žiadne. Rokovania sa uskutočňovali v triedach Základnej školy a v pohostinstvách. Prísľub zo strany starostu obce bol, že po dokončení a úprave domu na Martinčekovej ulici nám ho dajú k dispozícii. Keď sme sa zaviazali, že si budovu ukončíme v brigádach, bola odpoveď „že čo by sme ešte nechceli!“ Dňa 6. 2. 1992 na zasadaní OZ sme informovali o Svetovom festivale slovenskej mládeže v Martine s tým, že je záujem aj o náš región. Prijatie skupiny je spojenie s nákladmi, ktoré by samotný MO MS nezvládol.

Na základe prísľubu podpory zo strany obce sa začalo s prípravami. OZ rozhodlo vybudovať na kopci Vajánok štátny znak /trojvršie s dvojramenným krížom/, ktorého vysviacka bude pri príležitosti stretnutia zahraničných Slovákov vo Varíne.

Politická situácia bola veľmi rušná. Vnášanie neistoty sa prenieslo z roku 1991, keďže v tomto roku sa pokračovalo v presadzovaní práv a slovenskej kompetencie v parlamente, zvrchovanosti Slovákov, zmluve medzi Českou a Slovenskou republikou, čistej ústave o osamostatnení a celý rad opatrení, ktoré utíchli dva týždne pred parlamentnými voľbami vyťahnutím lustračných podkladov pre nepohodlných novinárov a štátnikov. Po tomto nastalo obdobie sľubov, presviedčania v snahe získať tých, ako ich pomenovali počas volebného obdobia, „ľudí z ulice“.

Druhý polrok 1992 bol rušný a sprevádzaný rôznymi národnými rokovaniami medzi českou a slovenskou vládou, ktoré boli popretkávané sústavnými požiadavkami maďarskej menšiny na Slovensku a likvidáciou priehrady v Gabčíkove. Po vyhlásení a schválení Ústavy SR a niekoľko zákonov, bolo jasné, že ide o osamostatnenie Slovenskej republiky.

Aj v tejto spletitej situácii bola práca MO MS a Matice slovenskej na Slovensku mimoriadne náročná, Keď za presadzovanie práv Slovákov sa dostalo aj našim členom celý rad prívlastkov, ohováraní, osočovaní, ktorých sa zľakli aj mnohí naši členovia, utiahli sa do pasivity a čakali, ako sa bude uberať celkový politický smer. Je možné povedať, že počas týchto niekoľko mesiacov bola to previerka jednotlivých občanov a členov MS, ich vyspelosť a prístup ku vlastenectvu, kedy sa prejavil dôsledok vo vedomí z predchádzajúcich desaťročí.

Výbor MO MS rozhodol, že bude vo svojom programe pokračovať, aj keď s polovičnou členskou základňou z doterajšieho stavu. Nebolo možné ustupovať, nakoľko maďarská menšina otvorene a ostro vystupovala proti Slovákom ako tomu bolo 14. 4. 1992 v otvorenom liste publikovanom v Slovenských národných novinách a televízii, že „Košice boli a budú maďarské, aj keď páni Hrnko, Markuš, Prokeš aj s ostatnými nacistami sa postavia na hlavu.“

Vyostrovanie názorov malo vplyv aj na získavanie nových členov MO MS, keď sa v roku 1992 prihlásilo len 5. Aj napriek nepriaznivej politickej situácii sa pokračovalo s rokovaniami o založení nových miestnych odborov v Nededzi so starostom obce. Zaymusom a učiteľkou Mgr. Mravcovou, ktorá sa podujala na túto náročnú úlohu a ešte do konca roku sa uskutočnilo prvé Valné zhromaždenie v Nededzi. Menej úspešnými sme boli v Stráži a v Dolnej Tižine. Ako proti ozveny proti slovenskej kampane sme uskutočňovali besedy s občanmi na tému o histórii Varína - Má slovenský národ právo na život?, Ako sa s cudzím hospodári a iné.

V škole sa vytvoril literárny krúžok a verše našich žiakov sme propagovali a publikovali v obci na propagačných tabuliach. Historickým krúžkom MO MS zo zozbieraných ľudových zvykov a tradícií čiastočne upravených sa učiteľ Dr. Kubovčík predstavil so žiakmi 25. 12. 1992. s vianočnými koledami pod názvom „Dohviezdny večer“, ktorý mal mimoriadny ohlas a úspech.

Pre podporu národných záujmov MO MS poslal list SNR a predsedníctvu MS dňa 6. februára 1992 ako podporné stanovisko pre schválenie návrhu Ústavy Slovenskej republiky. Z príležitosti výročia tragickej nehody generála Milana Rastislava Štefánika sme začali oživovať jeho zásluhy a vznik Československej republiky a záchranu Slovákov.

Dňa 4. novembra 1992 sa uskutočnila spomienková slávnosť na Antona Horeckého z príležitosti 135. výročia jeho úmrtia.

Na požiadanie Kultúrneho strediska Plzeň boli spracované stručné dejiny Varína a okolia . MO MS z poverenia obecného zastupiteľstva zorganizoval Ondrejský jarmok. Do vlastnej činnosti je nutné zahrnúť činnosť miešaného spevokolu, ktorý sa zameriaval na chrámovú hudbu, nie malú pozornosť však venoval folklórnemu súboru detí od 10 od 15 rokov pod vedením p. Varínskej. Jedno z najnáročnejších podujatí boli prijatie 50 - členného kolektívu účastníkov Svetového festivalu Slovákov v Martine za doprovodu pracovníčky MS PhDr. Gracovej. Po večeri, na ktorej boli aj zástupcovia MS Dr. Tomáš Winkler, vedecký pracovník ďalší v obore ekológie svetového mena - Varínčan Ing. Ján Barica, v súčasnej dobe žije v Kanade, zástupcovia Drevoimpregny Varín a Dolvap Varín, sponzori. O 17.00 hod. bola vysviacka kríža na Vajánku vdp. farárom Stanislavom Duníkom a na záver kultúrny program spolu so zapálením táborovej vaty, ktorá bola vysoká asi 5 m. Slávnosti sa zúčastnilo okolo 1500 ľudí z Varína a zo širokého okolia, čo zanechalo veľký ohlas. Na večernom programe bolo niekoľko krojovaných skupiniek s harmonikami, medzi ktorými nechýbala terchovská muzika z Terchovej. Krásne dojmy pri peknom počasí si odniesli samotní účastníci zahraničných Slovákov, kde nechýbali obyvatelia USA, Kanady, Španielska, Maďarska, Nemecka, Ukrajiny a ďalších.

Pomerne náročné podujatie sa nám podarilo, preto treba poďakovať za sponzorstvo MS v Martine, firme Dolvap Varín, Drevoindustria Varín, Slovnaft, obchodný závod v Hričove, Plynárne Žilina, Hospodárske družstvo Nededza, Vojenský útvar Žilina, ktorý vybudoval stany a poskytol technickú pomoc. Žiaľ, obecné zastupiteľstvo, aj po prísľube, sa na sponzorstve nepodieľalo.

Na Valnom zhromaždení MS, ktoré sa uskutočnilo v Martine, sa zúčastnil predseda MO MS Cvacho Emil, ktorý mnohé načerpané poznatky uplatňoval v priamej činnosti MO MS.

Skauti

Pre klubovú činnosť im obecný úrad uvoľnil priestory v starej Ľudovej škole vo Varíne, v ktorých pokračovali vo výučbe teórie a v rozširovaní všeobecných skautských vedomostí.

Letný tábor sa uskutočnil od 1. 7. do 11. 7. 1992 vo Vysokých Tatrách na Hrdove. Tu skladalo sľub 11 dievčat a chlapcov.

Dňa 24. 10. 1992 sa vybrané hliadky varínskeho zboru zúčastnili Memoriálu Dr. Mikuláša Jančeka v Žiline. Včielky sa umiestnili na 1. mieste, skautky na 1. a 3. mieste, skauti roveri získali 1. miesto a roverky sa umiestnili na 3. mieste.

V rámci dobročinnnej činnosti si dali záväzok, že každá družina vyhl'adá vo svojom okolí starého človeka, o ktorého sa bude starať.

Športový klub a futbal

Najväčšie úsilie a pozornosť sa venovala futbalovému oddielu a zvýšeniu jeho úrovne. Pracovali aj ostatné oddiely ako lyžiari, ktorí pre nedostatok snehu žiadne súťažné podujatia neorganizovali a za snehom chodili do vyššie položených miest. Turistika bola bežná rekreačná a ženy už tradične chodili v zimnom období do školskej telocvične pre udržanie si línie a kondície. Kolektív futbalistov celé svoje úsilie, snahu a organizáciu práce zameriaval na postup mužstva do vyššej súťaže. V súťažnom ročníku 1991 - 1992 sa nepodarilo postúpiť do 2. triedy. Po doplnení kádra dospelých bol cieľ skončiť v súťažnom ročníku 1992 - 1993 na postupovom mieste. Do mužstva sa vrátil brankár Peter Sobola zo Strážova, Slavo Cvacho - obranca, ktorý mal skúsenosti z prvej ligy v Žiline a Banskej Bystrici, z dorastu bol preradovaný Ondák Ladislav a Marián Zaľko. Kolektív po prvých stretnutiach a jesennom kole

si začal veriť, postupne sa prejavovala konsolidovanosť a tímová hra, čo bolo východiskovým bodom pre jaré obdobie.

Závod lom a vápenka Varín

Finančná situácia závodu sa v priebehu posledného štvrtroka radikálne zhoršila. Stav na bežnom účte vo Všeobecnej úverovej banke v Žiline sa dostal pod hranicu 5 miliónov Kčs, čo bol stav, keď je ohrozený dostatok finančných prostriedkov potrebných na výplatu miezd zamestnancom.

Závod uhradzuje záväzky voči dodávateľom sporadicky, keď kryje len najnutnejšie vybrané potreby. Takáto nepriaznivá finančná situácia nastala v dôsledku oneskorenej úhrady odberateľmi. Ku 31. 12. 1992 neuhradené faktúry odberateľov predstavujú čiastku 81 391 000 Kčs. Najväčšími dlžníkmi boli Vítkovické železiarne, Nová Huť Ostrava, VSŽ Košice, Železorzudé bane Spišská Nová Ves, Železiarne Podbrezová, Cestné stavby Lučenec a ďalší. Nepriaznivá situácia mala za následok, že závod nesplácal plánované úvery a krytie investičných a neinvestičných potrieb. Z celkovej bilancie vyplýva, že závod má záväzky po lehote splatnosti, tým sa nachádza v prvotnej platobnej neschopnosti vo výške 51 195 000 Kčs.

Finančná situácia mala nepriaznivý vplyv na rozdelenie hospodárskeho výsledku a celého radu ukazovateľov. Znížil sa stav pracovníkov z plánovaných 592 na 582, t. j. 98,3%.

Priemerný mesačný zárobok bol plánovaný 4 770 Kčs, v skutočnosti bol však 5 179 Kčs.

Mzdy boli nižšie o fond odmien, ktorý bol čerpaný len na 75%. Produktivita práce na jedného pracovníka z výkonov sa splnila na 106,9%, avšak produktivita zo zisku bola splnená len na 91,4%.

Niektoré ukazovatele závodu:

Plán výroby tovaru na rok 1992 Lomu a vápenky Varín bol stanovený v hodnote 184 578 tis. Kčs. Výroba bola splnená v hodnote 185 771 tis. Kčs, t. j. na 100,6%. Pre platobnú neschopnosť poľnohospodárskych podnikov plán vápennej výroby bol splnený len na 36,2%.

Sortiment	Plán v tis. tonách	Skutočnosť v tonách	Rozdiel v tonách	Plnenie v %
Hrubá tržba vápenca	1 153	1 512 295	+ 359 295	131,16
Vápenec triedený	865	1 027 282	+ 162 282	118,80
Dolomity Kosova celkom	620	637 798	+ 17 798	102,90
Granulované drte celkom	90	102 186	+ 12 186	113,50
Z toho vápno mleté	39	50 953	+ 11 953	130,60
Z toho vápno drvené	51	51 233	+ 233	100,46
Výroba VHSU	100	36 246	+ 63 754	36,20

Odbyt v tonách:

štrk 32 - 63, drť 8 - 32, dolomit 0 - 8, štrkodrť 0 - 22, granulovaná drť bola vyrobená 1 393 417 ton t. j. na 112,9%. Z toho pre TŽ Trinec odobrali 513 771 ton t. j. 125,7% a pre ostatných odberateľov 879 646 ton t. j. na 106,5%.

Pre TZ - Trince bolo vyexpedovaných 31,59 ton vápna t. j. na 104% a cudzí odberatelia odobrali 69,567 ton t. j. 88,4%. Spolu bolo odpredané 101,76 ton t. j. len 92,8%, teda menej o 7894 ton, na čom majú podstatný podiel cudzí odberatelia, ktorí menej odobrali o 9,103 ton. VARINIT 56 000 ton odbyt bol splnený len na t. j. 65,7% a odber predstavoval 36,806 ton.

Z investičnej výstavby:

Na ČOV a kanalizácie vo Varíne sa prestavalo 2 845 000 Kčs 96,75%

Na ČOV Strážavy združená	500 000 Kčs	50,00 %
Výstavba šachtových pecí Varín	713 000 Kčs	60,17%
Dodrvovanie dolomitov v lome Kosová,	151 000 Kčs	100,66%
Rekonštrukcia železničnej vlečky mimo plánu	1 930 000 Kčs	
Stroje a zariadenia nezabudované do rozpočtu	1 960 000 Kčs	136,11%

Drevoindustria a. s. závod Varín

Pokles poretu vlastnej guľatiny naďalej pokračuje. Závod rieši tento problém zvyšovaním poretu vo mzde pre cudzích veľkoodberateľov. Výroba vrstveného dreva sa preorientovala na výrobu posteľových lamiel, ktoré sú na zahraničnom trhu veľmi hľadané a aj ich výroba je pre závod zaujímavá. Pokles počtu zamestnancov naďalej pokračuje. Závod dosiahol zisk vo výške 3,5 mil.

Štátny podnik sa mení na akciovú spoločnosť - dňom 1. 5. 1992. Vlastníkom akciovej spoločnosti sa stávajú prostredníctvom kupónovej privatizácie držiteľia investičných kupónov, resp. ich zastupujú investičné fondy. Sú to: Ferofond, Kriváň, Ložiskový investičný fond a Drevofond.

Výroba tovaru	45 083	Odbyt celkom	47 863
Mzdy	5 384	Z toho pre vývoz	10 465
Pracovníci	120	Výkony celkom	45 244
Hrubý zárobok	3 739	Náklady celkom	41 780
Produktivita práce	376	Zisk – strata	3 464

Sortiment výroby

Listnaté rezivo	7 470 m ³
Nábytkové hranolky	650 m ³
Vrstvené drevo	578 m ³
Hokejové palice	-
Prírezy na postieľky	-
Nábytkové nohy	26 611 ks
Debny	40 m ³
Lamely	410 m ³
Porez vo mzde	683 m ³

JRD

JRD spolu – výkony	28 870 000 Kčs
z toho - tržby	28 395 000 Kčs
- náklady	53 209 000 Kčs
z toho - mzdové	8 861 000 Kčs
Rozdiel - strata	24 339 000 Kčs
Náklady na 100 Kčs výkonov	149 Kčs
Náklady na 100 Kčs tržieb	187 Kčs
Mzdové náklady na 100 Kčs výkonov	25 Kčs
Rastlinná výroba spolu - výkony	7 970 000 Kčs
Z toho tržieb	4 962 000 Kčs

RV náklady celkom	13 116 000 Kčs
RV Mzdové náklady	1 349 000 Kčs
RV strata	871 000 Kčs
RV celkové náklady na 100 Kčs výkonov	107 Kčs
RV celkom náklady na 100 Kčs tržieb	264 Kčs
RV mzdové náklady na výkony	11 Kčs
Z toho hospodársky dvor Varín	
RV výkony	3 879 000 Kčs
RV z toho tržby	1 954 000 Kčs
RV náklady celkom	6 395 000 Kčs
RV mzdové náklady	680 000 Kčs
RV strata	351 000 Kčs
RV celkom náklady na 100 Kčs	106 Kčs
RV mzdové náklady na výkony 100 Kčs	11 Kčs
Živočišna výroba za JRD	
ŽV výkony celkom	9 110 000 Kčs
ŽV z toho tržby	16 934 000 Kčs
ŽV náklady celkom	21 671 000 Kčs
ŽV mzdové náklady	4 506 000 Kčs
ŽV strata	12 561 000 Kčs
ŽV celkové náklady na 100 Kčs výkonov	185 Kčs
ŽV celkové náklady 100 Kčs tržieb	128 Kčs
ŽV mzdové náklady na 100 Kčs	38 Kčs
Z toho hospodársky dvoj Varín	
ŽV výkony celkom	2 101 000 Kčs
ŽV tržby	3 657 000 Kčs
ŽV náklady celkom	5 167 000 Kčs
ŽV mzdové náklady	1 004 000 Kčs
ŽV strata	3 066 000 Kčs
ŽV celkové náklady na 100 Kčs	220 Kčs
ŽV celkové náklady na 100 Kčs - tržieb	141 Kčs
Doprava sledovaná za celé JRD mala zisk	823 000 Kčs
Lieho var v Gbeľanoch mal zisk	225 000 Kčs
Natierači sledované za JRD mal zisk	518 000 Kčs
Závodná kuchyňa sídlo v Nededzi mala stratu	262 000 Kčs
Obchodná činnosť mala stratu	58 000 Kčs

Výrobná činnosť - Produkcia rastlinnej výroby za JRD

	Celkom zasiate	Priemerný ha výnos	Celková produkcia
Pšenica	227 ha	2,24 q	645,20 q
Raž	24 ha	3,45 q	81,50 q
Jačmeň ozimný	98 ha	1,71 q	323,60 q
Jačmeň jarný	98 ha	1,71 q	323,60 q
Ovos	5 ha	1,08 q	5,40 q
Zemiaky	65 ha	7,24 q	476,30 q
Kýmna repa	5 ha	6,00 q	30,00 q
Repka ozimná	159 ha	0,62 q	235,10 q
Mak	25 ha	0,01 q	10,20 q

Kukurica	131 ha	5,98 q	610,80 q
Miešanky	68 ha		235,9 q
Lucerka	86 ha	4,54 q	297,20 q
Ďatelina	77 ha	4,00 q	218,60q
Trávy na ornej pôde	25 ha	1,10 q	41,00 q
Lúky	521 ha		828,50 q
Pasienky	653 ha		972,40 q

Úžitkovosť hospodárskych zvierat za JRD

Výroba mlieka na dojnicu	1 553 ks
Brakovanie kráv za rok	210 ks
Denný prírastok teliat v kg	0,370 kg
Denný prírastok hovädzieho dobytku	0,435 kg
Denný prírastok ošípaných kg	0,462 kg
Stavy hospodárskych zvierat za JRD	
Hovädzí dobytok spolu	936 ks
z toho kravy	436 ks
Ošípané spolu	2 715 ks
z toho prasnice	164 ks
Ovce spolu	542 ks
Kone	8 ks

Po zápočte dotácií sa znížila strata hospodárskych výsledkov na 17 442 000 Kčs. Čiastočne sa znížila strata otvorením predajne mäsa a mäsových výrokov pri hospodárskom dvore vo Varíne, kde bolo odpredané už v roku 1992 1857 q mäsa bravčového, 143 q mäsa ovčieho, 1053 q mäsa hovädzieho a 6 q teľacieho mäsa.

Z prehľadu hospodárskych výsledkov je vidieť, že do kritickej situácie sa dostalo družstvo zásluhou, vysokých nákladov na živočíšnu výrobu, poklesu tržných cien za živú váhu dobytku a rôznych výrobkov /ovčia vlna syr/ a v znížení dotácií od štátu. Značný podiel na stratách je povrchný prístup ošetrovateľov ku dobytku a k práci na JRD.

Samostatný vplyv v celoštátnom meradle sa odzrkadľoval v práci, keď samotní funkcionári a vedúci pracovníci JRD nevedeli zaujať v mnohých prípadoch zásadné stanovisko, od požiadavok na disciplínu ustupovali, aby nerozoštvili majiteľov pôdy prípadne nevyvíjali tlak na ich odchod z JRD.

Pokles disciplíny vo výrobe a vplyv celoštátnej politiky na poľnohospodárstvo sa prejavil nielen na JRD Rozvoj Nededza, ale na celý rad ďalších, poľnohospodárskych závodov ktoré postihol hodne tvrdší osud.

Urbár Varín

V súlade so zákonom č. 229/1991 Zb. podnikali členovia výboru rôzne kroky a jednania, návštevy úradov a organizácií za účelom prevzatia nehnuteľností od štátu zastúpeného Štátnymi lesmi, Pozemkovým úradom a Roľníckym družstvom. Vo vnútri výboru boli rozporné stanoviská, keď pri jednaniach padli zo strany Šl a JRD rôzne návrhy a ponuky, z čoho vyplývalo ponechať majetok v správe Štátnym lesom a odvádzania dividend

podielníkom - urbárikom. Po ujasnení si podmienok členovia sa ujednotili na prevzatí majetku a podpísania „Dohody“ dňa 1. 4. 1992 o odovzdaní lesného majetku o výmere 687 ha naspäť do správy a užívania Urbárskej obci Varín. Dohoda bola následne potvrdená na Valnom zhromaždení konanom v kinosále 26. 4. 1992, kde bolo rozhodnuté hospodáriť vo vlastnej réžii 190 hlasmi, avšak proti bolo 14 urbárikov.

Ku dňu konania „VZ“ malo obnovenú registráciu 162 členov t. j. na 53% z pôvodného počtu 306 členov pred rokom 1958. Títo vlastnili 429 podielov z celkového počtu 746 čo predstavuje 57,5%. „VZ“ v ďalšom rokovaní odsúhlasilo ceny dreva a nárok člena na 1 podiel t. j. 1 m³ dreva.

Ceny dreva pre členov Urbárskej obce a pre nečlenov za 1 plnometer = plm.

a. palivo listnaté	65 Kčs pre člena zníženie o 1/3 = 45 Kčs
b. palivo ihličnaté	50 Kčs pre člena zníženie o 1/3 = 35 Kčs
c. kalamita listnatá	220 Kčs pre člena zníženie o 1/3 = 150 Kčs
d. kalamita ihličnatá	300 Kčs pre člena zníženie o 1/3 = 200 Kčs
e. úžitkové ihličnaté	1 250 Kčs pre člena zníženie o 1/3 = 850 Kčs
f. haluzina a odpad po ťažbe	50 Kčs a pre člena zníženie o 1/3 = 30 Kčs

Pri odbere úžitkového ihličnatého dreva zo skládky na odvoznom mieste zaplatí člen 1 250 Kčs za 1 plm a pre nečlena platí cena podľa dohody. Pre nedostatok finančných prostriedkov na oživenie činnosti spolku, výbor rozhodol vybrať od členov okrem zápisného 20 Kčs zálohu 100 Kčs v marci 1992 formou členského príspevku, ktorý sa v mesiacoch novembri a decembri členom vrátil.

Po jednom roku pôsobenie prípravného výboru bola na „VZ“ kritizovaná práca výboru o nízkej úrovni a nedostatočnej odbornosti v riadení práce výboru, minimálna iniciatíva a kontakty s úradmi. Na ospravedlnenie slúžila malá skúsenosť v tomto obore a celková nedostatočná skúsenosť v oblasti spravovania a hospodárenia v lese.

Úlohu v administratíve a rôzne rokovania si prevzali: Anton Akantis - predseda, Emil Akantis - hospodár, Ing. František Filipek - tajomník a o výsledkoch po vzájomnej konzultácii hospodár s tajomníkom informovali výbor. Ostatní členovia boli len sporadicky poverovaní úlohami ako člen výboru E. Cvacho. zdĺhavými výpismi a ešte dlhším čakaním podľa poradovníka v Pozemkovej knihe, ostatní členovia sa zúčastňovali pri komisionálnych jednaniach v lese a iné. Pri názorovej nejednotnosti sa začala vytvárať vo Výbore Urbáru nedôvera, ktorá vyústila tým, že pri ponuke odpredaja hlasov urbárikmi si zabezpečovali kúpu pre seba a známych, od ktorých sa počítalo v budúcom období o podporu pri hlasovaní a rozhodovaní. Aj pri nejednotnosti názorov život, bežal ďalej. Rozbiehala sa pestovateľsko-ochranárska činnosť v lese v súlade s platným LHP - lesným hospodárskym plánom a naďalej sa pokračovalo v obnovovaní členských podielov - hlasov dedičov po pôvodných vlastníkoch na Pozemkovom úrade. Celá agenda sa vybavovala v núdzovom stave v priestoroch rodinného domu Emila Akantis. Schôdzky sa konali v kancelárii Štátnych lesov - polesia Varína, a v Dome dôchodcov nad lekárňou.

Na jesennom VZ v kinosále dňa 27. 9. 1992 schôdzu viedol člen výboru Milan Verčík pri účasti 137 členov sa uskutočnili rušné scenérie a ukázala sa pravá už predvolebná agitácia, keď niektorí členovia chodili po domoch získavať hlasy na podporu vybraných členov Urbáru a ak sa nemohli dostaviť na VZ, dávali listom prehlásenie ktorých členov - kandidátov podporujú do výboru. Mal to byť platný hlas, aj keď nebol prítomný na VZ.

Na funkciu predsedu boli traja kandidáti a to: Anton Akantis, František Filipek a Ing. Marián Schmidt. Po tajných voľbách získali:

Ing. Filipek získal 58 hlasov, t. j. 43,3%, p. Akantis Anton získal 43 hlasov, t. j. 32,1% a Ing. Schmidt získal 20 hlasov, t. j. 14,9%.

Ostatných nekandidujúcim členom dali hlasy individuálne: Milan Verčík - 3 hlasy, t. j. 2,2%, Akantis Emil - 7 hlasov, t. j. 5,2%, Cvacho Emil - 1 hlas, t. j. 0,7%, Drábik Jozef - 1 hlas, t. j. 0,7% a jeden hlas bol neplatný. Celkom bolo vložených 134 hlasovacích lístkov a podľa stanov v prvom kole nezískal ani jeden kandidát nadpolovičnú väčšinu a z toho dôvodu sa malo rozhodnúť medzi prvými dvoma. Voľby sa neopakovali a počas čítania návrhu na uznesenie po rušnej a hlasnej výmene názorov medzi členstvom a predsedníctvom členovia na protest hromadne opustili rokovaciu miestnosť a nečakali ani na schválenie plánu práce pre budúce obdobie. Ostatní členovia výboru sa volili verejne zdvihnutím ruky - Akantis Emil, Kapasný Adam, Vojtech Gábor, Janka Hošťáková, Hýll Martin, a Emil Piovarči. Výbor mal spolu 7 členov. Takto bol schválený do funkcie revízora Ing. Marián Schmidt. Pôvodne bol do výboru Urbáru zvolený Adam Kapasný, ktorý vidiac atmosféru, aká vládla, sa funkcie vzdal a nahradil ho Ján Bulejčík. Po dvoch mesiacoch činnosti predseda Ing. František Filipek náhle ochorel a po hospitalizovaní dňa 26. 12. 1992 zomrel. Takto na prelome rokov 1992 a 1993 ostal Urbár vo Varíne bez predsedu. Výbor sa rozhodol pokračovať podľa programu a predsedu dočasne nahradiť niektorým z členov Výboru začiatkom roku 1993.

Po predčasne ukončenom VZ výbor pokračoval v pláne práce s týmto zameraním:

Ku 15. 12. 1992 bol v Katastri nehnuteľností zapísaný vklad vlastníctva na Urbársku obec Varín les zakúpený od Dr. Uličnej v závere roka bola zakúpená motorka pre operatívny pohyb lesníka, a sadenice pre výsadbu lokality Hladká.

Zadané bolo vypracovanie projektu na vybudovanie lesnej cesty Jedľovina - Zadná Kopa, čím sa sprístupnia zásoby dreva. Okrem podpory pre farský kostol na okná v čiastke 100 000 Kčs sa uskutočnila oprava cesty na Radinove ako prístupová cesta do porastu Lipovec v náklade 350 000 Kčs, Kňazskému semináru v Nitre bola poskytnutá suma 5 000 Kčs, MO MS vo Varíne 500 Kčs na náklady pri stretnutí zahraničných Slovákov a vysvätenie kríža na Vajánku.

Zároveň boli schválené ceny dreva platné pre rok 1993. Náklady a odmeny boli hradené z odpredaja dreva Comader Trnava, Podnik služieb v Krasňanoch a Drevoindustria Varín, ktorá sa dostala vzhľadom na nepravidelný prísun dreva železnicou do kritickej situácie. Celkom bolo odpredané týmto organizáciám a rôznym iným drobným záujemcom a členom Urbáru 1 154,51 m³.

Celková tržba za obdobie od 1. 4. 1992 do konca roka činila 1 767 000 Kčs. Náklady na činnosť predstavovali 1 613 000 Kčs. Z týchto hlavné položky boli mzdy - 242 000 Kčs, podiely členom - 207 000 Kčs, daň z miezd a z podielov - 100 000 Kčs, daň dôchodková - 56 000 Kčs, oprava cesty - 330 000 Kčs, podpory - 106 000 Kčs, ťažba dreva, služby - 66 000 Kčs, prevádzkové a iné náklady - 46 000 Kčs. Zisk predstavoval 154 000 Kčs. Daňový úrad neuznal nákladové položky podiel a oprava cesty v dôsledku čoho zvýšil daňový základ na 750 000 Kčs. Túto čiastku po jednaniach znížili.

Celkové hospodárenie Urbáru bolo kontrolované za rok 1992 revízorom spolku Ing. Mariánom Schmidtom a následne Ing. Jozefom Levickým so záverečným pozitívnym hodnotením. Za existencie od vzniku urbáriátu boli vyplácané podiely z hospodárskych výsledkov, ktoré členovia si vydedukovali, že išlo o získanie si stratenú dôveru členov, vrátenie nákladov vložených do vykúpených hlasov a darmi pre rím. - kat. získanie si dôvery po stránke cirkevnej. Išlo však o šírenie vlastných úvah členov. Keďže bolo napadnuté na VZ odmeňovanie funkcionárov vytvorili sa funkcie členov lesnej stráže ktorú tvorili Ing. Kučerík Jaroslav - správca lesnej správy Varín. Akantis Emil, Piovarči Emil a Hýll Martin.

Zo staršej histórie Varína

Varín vstúpil do dejín Slovenska troma významnými surovinovými zdrojmi - v staršej dobe rímskej výrobou železa, v stredoveku výrobou dechtu a tiež výskytom asfaltu, ktorý tu zrejme poznalo obyvateľstvo v dobách predhistorických a používalo ho ako izolačný materiál.

S ťažbou sa začalo v roku 1927, o ktorej podrobnejšie píše Dipl. Ing. G. Holczman, vedúci závodu varínskeho asfaltového ťažiarstva, pod titulom: **Dobývanie prírodného asfaltu na Slovensku**

Prírodný asfalt sa vyskytol na území našej republiky dosiaľ len na jednom mieste, a to neďaleko Žiliny na Slovensku, v bezprostrednej blízkosti železničnej stanice Strečno dráhy košicko-bohumínskej, v chotári obce Varína.

Výskyt bol už dlhšiu dobu známy. Pretože sa tu nejednalo o obyčajnú vápencovú asfaltovú skalú, aká sa vyskytuje na Sicílii, v Švajčiarsku a Nemecku, využitie ložiska nebolo hospodársky významné. V tej dobe stavali sa asfaltové cesty len s použitím dusaného asfaltu /asphalt comprimé/ z asfaltovej vápencovej múčky.

Varínsky asfalt sa nevyskytoval ako impregnovaný kameň, takže nebol vhodný k výrobe dusaného asfaltu, iné spôsoby stavby asfaltových ciest neboli vtedy ešte v užívaní.

Krátko pred prvou válkou sa podarilo vtedajšiemu majiteľovi ložiska, Dr. L. Holecmanovi, advokátovi v Žiline, ktorý otvoril výskyt dvoma štolami a jednou šachtičkou, dohodnúť sa s bývalou Maď. asfaltérskou spoločnosťou v Budapešti o ťažbe a odbere materiálu. Avšak válkou, ktorá vypukla ešte pred realizáciou tejto dohody, bolo uskutočnenie tohto projektu odročené a konečne po prevrate, za zmenených pomerov, i znemožnené.

V období po roku 1918 sa začal nový spôsob stavby asfaltových ciest, získavať pôdu, a síce valcovaný asfalt, najprv v Amerike, potom v Anglii a Francii. tento nový spôsob, ktorý sa od starého spôsobu používania dusaného asfaltu líši tým, že nepotrebuje drahú impregnovanú asfaltovú múčku, zakladá sa na myšlienke obyčajného makadamu s tým rozdielom, že namiesto vody a prachu spája jednotlivé zrníčka jemná asfaltová blanka. Pre tento spôsob asfaltovania ciest sa dá použiť každý dobrý štrk a špeciálne destilovaný asfalt.

Asfaltová jemná blanka pri zmesi kamenín, ktorá zmes zostavená je na základe princípu najmenších dutím medzi jednotlivými zrníčkami, funguje len ako spojovacia a nie ako nosná látka, pretože samozrejme čistý asfalt nemá tej nosnosti, ktorú žiada premávka od vozovky. Jemnosť blanky asfaltovej pohybuje sa medzi 0,0065 až 0,0075 mm.

Vzhľadom k tomu, že princíp spojenia jednotlivých látok je u tohto spôsobu podobný ako pri cementovom betóne, nazýva sa tento spôsob asfaltovania stavou vozoviek z asfaltového betónu. Z asfaltového betónu prevádzajú sa tzv. ťažké vozovky so silou 5 - 7 cm.

Tým, že sa tento nový spôsob dobre zatvrdol, vyskytla sa tiež možnosť využitia asfaltového ložiska pri Varíne.

Asfaltové ložisko pozostáva z jedného mohutného bloku dolomitu brekciovitého tvaru, ktorého pukliny, dutiny a špáry, utvorené medzi jednotlivými zrníčkami brekcie, vyplnené sú asfaltom až 100% čistým. Obsah asfaltu činí 3 - 15% a závisí od jemnosti zrnienia, potažne počtu dutín. Na základe toho možno triedenie kameňa dosť ľahko previesť.

Tento asfalt už prírodou má tie vlastnosti, ktoré sa žiadajú pre valcovaný asfalt a je vlastne k tomuto spôsobu cestnej stavby prírodou akoby predurčený. Jeho vlastnosti, ako: hod lánia, stuhnutia, atď., sa skoro kryjú s vlastnosťami mexphaltu, ktorá látka sa zvlášť pre valcovaný asfalt vyrába a najviac tiež užíva.

Pri tom aj materská hornina Varinasfaltu, dolomit, má ako kameň k štrkovaniu výborné vlastnosti, menovite vysokú tvrdosť, pevnosť a kostkovité zrnienie. Vo výskumnom laboratóriu p. prof. Ing. K. Špačka na vysokom technickom učení v Prahe bola zistená maximálna pevnosť tohto kameňa v tlaku hodnotou 2 027 kg/cm², otlukové jakostné číslo 97,

a kameň označený v klasifikácii ako výborný Číska, ktoré takmer dosahujú vlastnosti tzv. tvrdých andezitových kamenín.

Na základe týchto prírodou daných výhodných podmienok naskytla sa teraz najbližšie myšlienka, bitumcu z kameňa neextrahovať, ale kameninu hneď, i s jej bituminozným obsahom, použiť prevalcovaný asfalt.

Prvý propagoval túto myšlienku o prof. Dr. Jaroslav J. Jahu, profesor geológie a mineralógie na českej vysokej techn. škole v Brne, ktorého zásluhou spoločne s p. Stav. riaditeľom mesta Brna, p. Ing. Zikmundom, je, že sa mohlo v roku 1926 prikročiť k prevedeniu prvých cestných stavieb v Brne s použitím varínskeho asfaltového kameňa. Tieto pokusy boli, pravda, primitívne, bez zvláštneho strojného zariadenia prevedené, a ako prvé pokusy s vtedy ešte nevyskúmaným materiálom zaiste aj nedokonalé. Pri tom všetkom, kde a pokiaľ boli tieto práce na riadnom spodku prevedené /Legionárska ulica/, po menších úpravách sa dobre osvedčili a teraz podľa správy stavebného úradu mesta Brna aj dobre držia.

Na základe týchto už získaných skúseností založila v roku 1927 firma „Asfalta“ spol. s r. o. pre asfaltovanie a stavbu komunikácií v Prahe, spoločne s doterajším majiteľom ložiska, p. Dr. L. Holczmanom, za finančnej pomoci Legiobanky v Prahe, firmu Varínske asfaltové banské ťeziarstvo so sídlom v Žiline.

Ťeziarstvo toto vybudovalo v r. 1927/28 na banských poliach závod, v ktorom sa dnes vyrába asfaltová drť pre valcovaný asfalt.

Už v r. 1927 bola prevedená ďalšia cestná stavba z Varinasfaltu, a síce Osadná ulica v Prahe, vystavaná firmou Asfalta v Prahe. Prvotriednym odborným prevádzaním prác špeciálnymi strojmi a pod dozorom vlastného špeciálneho chemického laboratória, sa táto stavba veľmi dobre podarila a je podľa správy stav. úradu mesta Prahy bez najmenších úprav dosiaľ v úplne bezchybnom stave.

V rokoch 1927/28 bola otvorená baňa a vystavaná vlečka, elektrické vedenie s transformačnou stanicou a moderná štvorposchodová železo - betónová závodná budova s moderným mlecím a drtiacim zariadením.

Doluje sa nad povrchom, skala sa pneumatickými vrtacími kladivami navrta, odstreli a rozdrobí. Rozbitý materiál roztriedi sa na asfaltový a hluchý kameň a vozíkmi po úzkokol'ajnej dráhe odváža do drtiarne.

Kameň pred drtiarňou vyklopený padá samočinne do drtičov, odtiaľ do mlyna a potom sa dopravuje pomocou elevátoru na vrch budovy, kde padá do tam umiestneného sita. S ohľadom na dôležitosť samočinného nakladania a rozdelenia materiálu do jednotlivých zásobísk, ukázalo sa toto usporiadanie veľmi výhodným. K miešaniu rôznych zrnení zriadený je ešte oceľový transportér pásový. Materiál po naložení do vozíkov v bani neprejde už viac ľudskou rukou a robí všetky cesty až do vagóna automaticky.

Tento závod má kapacitu dennej výroby 200 ton asfaltovej drte a štrku, ktorá výroba by dovolila vyasfaltovať Varinasfaltom ročne asi 100 000 m².

Vytriedeného kameňa sa použije pre jeho dobrú kvalitu ako obyčajného cestného štrku a drti pre udržiavanie a valcovanie štátnych a krajinských ciest, taktiež ako železničného štrku, v dôsledku čoho a pri zmechanizovanej výrobe je možné vozovky z Varinasfaltu previesť asi o 10% lacnejšie než vozovky vystavané z cudzozemského asfaltu.

Tento jediný priemysel prírodného asfaltu na území Československej republiky má isto význam národno - hospodársky v tom smere, že ako jediný a nový výrobca materiálu, ktorý by mohol byť inak dovážaný len z cudziny, pomáha riešiť najvyšší účel československého inžiniera a československého priemyslu, tvoriť v tuzemsku pokiaľ možno nové hodnoty, zmenšiť tak dovoz z cudziny a tým konečne prispieť k zlepšeniu obchodnej bilancie štátu, pri ktorej práci každá jednotka, ako príspevok k celku, je zaiste dôležitou a cennou čiastkou. V plnom presvedčení toho štátne úrady tento závod aj podporujú, takže je nádej, že tento nový priemysel bude môcť prispievať k veľkej úlohe vybudovania československej cestnej siete.